

СОФИЯ

¬ 5 + 5 / art + fashion / групова изложба / куратори д-р Надежда Джакова и Нели Митева / Софийски арсенал – музей за съвременно изкуство, бул. „Черни връх" 2 / 30 април – 21 юни. "Могат ли модният дизайн и изобразителното изкуство да съществуват като равностойни практики, без да се подчиняват на йерархии, а чрез взаимно трансформиране да създават нов визуален език? Петима художници и петима модни дизайнери влизат в диалог, който изисква изместване от установените им практики и методологии. Колаборациите не следват единен модел, а се развиват като отворени процеси: дизайнерът превежда художествения образ в структура, материя и движение; художникът мисли формата като носима, като продължение и активиране на тялото в пространството. Резултатът са произведения, които функционират едновременно като обекти, облекло и пространствени намеси." - д-р Надежда Джакова https://nationalgallery.bg/bg/exhibitions/55-artfashion/

¬ Лика Янко / Пътуване към образа / самостоятелна изложба / куратори Николай Ущавалийски и Ива Велева / Национална галерия, Двореца, пл. „Княз Александър I" 1 / 29 април - 5 септември. Националната галерия притежава една от най-големите и представителни колекции от творби на художничката Лика Янко (1928–2001). След две мащабни експозиции през 2002 и 2011, базиращи се на максимално пълна хронология, настоящата изложба насочва фокуса на внимание към ранното ѝ творчество. https://tinyurl.com/58ncjjyh

¬ Джиро д'Италия. Кратка история на Италия на две колела / групова изложба / куратори Доминик Лора, Стефания Балдиноти, Маурицио Презути / Национална галерия, Квадрат 500, ул. „19-ти февруари" 1 / 5 май - 5 юли. Изложбата представя Италия на две колела от края на 1940-те години до наши дни, илюстрирайки разпространението и развитието на велосипеда като средство за транспорт, но преди всичко като символ на индивидуално и колективно възраждане, характерно за Италия. В нея са включени селекция от творби на съвременни италиански майстори, кинематографични кадри от Фондация „Мимо Катаринич" в Рим, винтидж плакати от музея „Колекционе Салче" и етнографски

фотографии от архива на Палумбо от музея „Сигизмондо Кастромедиано“ в Лече. Тя е организирана по повод провеждането на състезанието Джиро д’Италия 2026 в България. https://tinyurl.com/y9sx37ha

¬ ***Мирена Златева / Смяна на фокуса / самостоятелна изложба / Къща музей „Вера Недкова”, ул. „11-ти август“ 2 / 21 януари - 12 юни.*** Мирена Златева показва избрана колекция от бижута и форми, в които границата между скулптурата и накита постепенно се стопява и размива. В своите произведения авторката изследва, анализира и съпоставя частите и обемите през призмата на личния си обектив и чувствителност. В експозицията откриваме повече разказ за въздействието на конструкцията и формата, като своеобразна скулптура върху човешкото тяло. Поставени по този начин, произведенията са не просто бижута или визуални акценти, а скулптурни форми, преднамерено и необичайно обемни (пръстени, колиета, брошки), които от функционална гледна точка предизвикват усещане за дискомфорт, но и същевременно желание да ги усетиш и докоснеш. https://tinyurl.com/ypwjj8sj

¬ ***Веселин Стайков / Живопис, рисунки, графика / ретроспективна изложба / Софийска градска художествена галерия, ул. „Ген. Гурко” 1 / 3 юни - 19 юли.*** Изложбата е по повод 120-годишнина от рождението на Веселин Стайков. Тя не е просто ретроспективен поглед, а изследователски опит да се разгърне творческия процес на един от големите майстори на българското графично изкуство. Въпреки че завършва живопис, художникът остава запленен завинаги от графичното изкуство. Експозицията предлага различен прочит на неговото огромно художествено наследство, включващо рисунки, гравюри на дърво, литографии, офорти и маслени платна. На база на тематичния подход пред посетителя са показани над 150 творби, сред които знакови за художника цикли. https://tinyurl.com/3uat4t8w

¬ ***Тина Златина / Ограничени / самостоятелна изложба / куратор Галина Димитрова-Димова / Галерия Васка Емануилова, бул. „Янко Сакъзов“ 15 / 19 май – 5 юли.*** Изложбата на Тина Златина е вдъхновена от творчеството на Васка Емануилова и отдава почит към художественото ѝ наследство, в което централно място заема жената. Жената също е основна тема в изложбата на съвременната скулпторка, като тя разглежда двойствената ѝ изява и роля в днешния свят. От една страна тя е постигнала своето равноправно място в обществото и професионалната си кариера, но от друга, все още има ограничителни линии на нейната пълноценна изява, които идват от доминиращия патриархален ред в българското общество и закостенели представи за мястото на жената в него. Експозицията включва творби от керамика, метал, текстил и кожа, повечето специално създадени за изложбата, както и няколко предишни творби, които не са показвани в България. https://tinyurl.com/yc532mhs

¬ ***Атанас Пацев / Пластична безтегловност / самостоятелна изложба / куратори Галя Декова и Калин Николов / СБХ, Зала Райко Алексиев, ул. „Раковски“ 125 / 3 - 19 юни.*** Изложбата се фокусира върху основния момент от творческите и философски възгледи на твореца Атанас Пацев (1926–1999) – именно върху цикъла му „Безтегловност“, представен през 1968 година. Освен живопис и рисунки от този цикъл, които са били част от изложбата му през 1968, за първи път ще бъдат показани и техни версии, ескизи и продължения. https://tinyurl.com/sebyvs7k

¬ ***Италианско изкуство под тиклите XX – XXI век. Колекция „Зъбчеви“ / групова изложба / куратори Аксиния Джурова и Луиджи Мартини / СБХ, ул. "Шипка" 6 / 9 юни - 9 юли.*** Изложбата повдига завесата на една богата колекция, създадена от срещата на двама колекционери от Италия и България – Луиджи Мартини и Георги Зъбчев. Съставена от многобройни творби на художници и скулптори от европейското и българско изкуство, в ядрото на чуждестранната колекция на Георги и Ваня Зъбчеви е тази на Луиджи Мартини и неговата дъщеря Моннализа, по-късно значително обогатена. Тя доминира в настоящата изложба, където преобладава фигуративната живопис. https://tinyurl.com/4uec86n7

¬ ***Радостин Седевчев / Нощта на времето / самостоятелна изложба / куратор Аксиния Пейчева / Институт за съвременно изкуство – София, бул. „Васил Левски“ 134 / 21 май – 27 юни.*** Изложбата изследва темата за съхранението на паметта и природата на артефактите, които този процес на

съхранение оставя след себе си. Работата на Радостин Седевчев се занимава с тези обекти на паметта, които остават след нашето физическо присъствие и най-вече с промените, на които те са подложени. Изложбата преплита архивни снимки от лични истории под формата на собствени семейни фотографии, с намерени или чужди такива. Всички тях той подлага на различни видове метаморфози, по подобие на метаморфозата, която претърпяват погребалните обекти, заровени в земята. https://fb.me/e/7Xo0iNmOe

¬ ***ФИГ 6. Фестивал за илюстрация и графика / Конструирани реалности: графики на ръба с достоверното / ул. "Джордж Вашингтон" 12, ет. 3 и други локации / 5 – 14 юни.*** Курирано от Амели М. Клайн (Германия), шестото издание на фестивала разглежда разширената роля на визуалната култура във времена, в които границите между факт и фикция стават все по-неясни. В този контекст графиката се явява основно поле, в което се формират вярвания, изгражда се авторитет и се водят културни и политически сблъсъци. Пълна програма на https://tinyurl.com/yu2td9e4

¬ ***Мариана Танчева / Космически отпадък / самостоятелна изложба / Гьоте-институт, ул. "Будапеща" 1 / 12 май - 13 юни.*** Мариана Танчева разглежда космическата наука като най-високо постижение на нашата цивилизация, но и като сблъсък на крайности, при който блестящи идеи, сложна апаратура и несметен ресурс в крайна сметка свършват като малка ярка следа в небето или като парче обгорял метал, забито в земята. Вместо да изследва конкретни технологии или грешки при навлизането ни в космоса, с настоящата изложба тя разглежда онова, което той ни връща обратно. Следи, фрагменти и повърхности показват как небето губи своята недостижимост и се превръща в поредното място, което оставяме след себе си. https://tinyurl.com/yzmc86va

¬ ***Карина Добрева и Кая Ценкуловска / Метаморфози / съвместна изложба / Галерия Credo Bonum, ул. „Славянска" 2 / 4 юни – 4 юли.*** През последната година младите художнички Кая Ценкуловска и Карина Добрева работят паралелно върху обща изложба, в която живопис и текстил активно взаимодействат. Мислени специално за пространството на галерия Credo Bonum, картините ни въвеждат в символното пространство на сънищата, а текстилната инсталация превежда тези състояния в телесна, органична форма. https://tinyurl.com/2f6drhnv

¬ ***AndNowEast / групова изложба / Европейски дизайн фестивал 2026 София / Галерия Топлоцентрала - Куб, ул. „Емил Берсински" 5 / 9 - 14 юни.*** AndNowEast е централната изложба на Европейския дизайн фестивал и представя нова селекция от съвременни плакати от Източна Европа. Организиран от базирания в Букурещ Local Design Circle, проектът разглежда плаката не само като средство за визуална комуникация, но и като пространство за авторска позиция, културен коментар и визуален експеримент. Създадена след отворена покана, изложбата представя различни гледни точки към идентичността, прехода и съвременната визуална култура в региона. Пълна програма на фестивала https://europeandesign.org/festivals/sofia-2026/

¬ ***Water Tower Art Fest / Юбилейно 20-то издание / One Gallery, ул. "Дякон Игнатий" 1А, Водна кула, ул. "Галичица" 13А и други локации / 7 - 30 юни.*** Юбилейното издание на Water Tower Art Fest през 2026 г. се разгръща в множество пространства в София, събирайки международни артисти, пърформъри, куратори, музиканти и дългогодишни съмишленици, чиито практики резонират с дългогодишното изследване на фестивала върху художествената свобода, социално ангажираното изкуство и алтернативните културни среди. Пълна програма на събитията на https://watertowerartfest.com/

¬ ***Стратос Калафатис / Archipelago / самостоятелна изложба / куратор Надежда Павлова / Галерия Синтезис, бул „Васил Левски" 55 / 18 юни - 23 юли.*** Показан за първи път по повод участието на Гърция в 10-ото Венецианско архитектурно биенале през 2006 г., проектът изследва концепцията за Егейския архипелаг като „воден град" – идея, вдъхновена от историка Руджеро Романо. Вместо да документира островите като туристически дестинации или архитектурни обекти, Калафатис насочва погледа си към онова, което ги свързва: морските маршрути, корабите, хоризонтите и самото пътуване. https://tinyurl.com/5a8s63yb

¬ ***Калина Димитрова / Летящите реки / самостоятелна изложба / Галерия Харта, ул. „Врабча“ 12 / 11 юни - 11 юли.*** Проектът поставя маркери проследяващи дългия път на водата “издишана” от тропическите гори и “вдишана” от горите около нас. Едновременно поетични и апокалиптични те са като включена червена светлина за лекотата, с която унищожаваме едни от най-важните си ресурси за добър живот и предизвикваме събития, които се превръщат в тежки социални конфликти. https://chartagallery.com/

¬ ***Черен пазар / групова изложба / куратор Камий Велуе / Галерия ПУНТА, бул. “Стефан Стамболов” 37 / 10 юни - 11 юли.*** “„Черен пазар“ е на първо място отражение на територията, в която се формира. Галерия ПУНТА, намираща се в сърцето на Женския пазар в София – кръстопът, на който протичат различни видове търговия, обмен и трансакции, е вписана в социалната и културна тъкан, образувана около множеството открити сергии. Този специфичен контекст, както и многобройните произтичащи от него истории, натрупани в рамките на няколко престоя в морския град Варна и лъкатушещите улици на Стара София, се превърна в отправна точка на размисъл върху неформалната икономика, движението на стоки и информация и условията, породили тези алтернативни потоци.” - Камий Велуе https://tinyurl.com/yf53prbn

¬ ***Павлос Йоанидес / Temporary Shelters In Every Residential Building / самостоятелна изложба / ПОСТА, бул. “Дондуков” 34 / 11 юни - 11 юли.*** Изложбата е създадена в следствие на художествената резиденция на Павлос в София и пряко вдъхновена от сградата, в която се помещава ПОСТА и в чиито подземия се намират бомбоубежища. Важността на тези урбанистични клетки беше отново изведена на повърхността в началото на войната между Русия и Украйна, когато те бяха инспектирани. Разглеждането на витрината, синекдоха на жилищната сграда, като портал, граница, дом, убежище, тяло е залогът на работата на Павлос Йоанидес. Част от ФИГ 6. https://tinyurl.com/8y33nkmt

¬ ***Станислав Беловски / Фундаменти / самостоятелна изложба / Галерия Doza, ул. „Цар Самуил“ 52 / 28 май – 20 юни.*** Изложбата се фокусира в сегашното състояние на сгради и съоръжения от близкото минало, изоставени на тежестта на времето. Напуснати, разрушени, корозирали – тези пространства някога са били двигатели на обществото: места за производство, срещи, услуги, идеи, колективи и общности. https://fb.me/e/4BwkBRdRl

¬ ***Дария Шаталова / Visiting / сайт-спесифик инсталация / Галерия Depoo, ул. Врабча 12 / 9 - 23 юни.*** Сайт-спесифик инсталацията изследва понятието за дом между личния опит и механизмите на социален контрол. Базирана на списък с посетители, воден в продължение на пет години (2018–2022) и разширен до 2026 г., творбата превръща данни за присъствие, мобилност и смяна на местоживеене в пространствена визуализация. Цветни нишки, времеви линии и графични елементи свързват различни домове, пътувания и артистични резиденции в многопластова картография на близостта и дистанцията. „Visiting“ разглежда дома не като фиксирано място, а като непрекъснат процес, който постоянно се преосмисля чрез пристигане, отсъствие и движение. https://tinyurl.com/pcr4xbxs

¬ ***Дженифър Пайрън / Images of Soul: Evolving in Light / инсталация / Галерия Apocuta, ул. Врабча 12Б / 2 - 16 юни.*** Дженифър Пайрън е мултидисциплинарен звуков артист и експериментален музикант, известен със своите имерсивни аудиовизуални творби, базиран в Бруклин, Ню Йорк. Тя размишлява върху еволюцията на душата си, докато разширява творческия си процес, включително изпълнения на живо, експериментални филми и фотография. https://fb.me/e/6RhCo8pxu

¬ ***Серхий Петлюк / инсталации / Галерия Автоматик, ул. Дунав 11 / 20 май - 21 юни.*** Галерия Автоматик представя три инсталации на Серхий Петлюк, украински артист, който живее и работи между Париж и Лвов. Петлюк работи в различни медии, с основен фокус върху видео изкуството в комбинация със скулптурни инсталации. Създава имерсивни среди, които включват видео, звук, кинетични елементи и програмиране, като поставя зрителя като активна част от произведението. Чрез тези практики той изследва теми като контрол, насилие, война, национализъм, институционална критика и манипулативната сила на масмедиите. https://automatic.gallery/bg

АРТ СРЕЩИ СОФИЯ

¬ ***10 визуални разказа за съвременно изкуство. Лекция 7 : Вилем Флусер и философия на фотографията. Един различен поглед към свободата и технологиите / лекция на Правдолюб Иванов / Гьоте-институт, ул. "Будапеща" 1 / 9 юни, 18:30 ч.*** "Последната лекция от модула „Изкуство и технологии" предлага визуална интерпретация на фундаменталното есе на Вилем Флусер, проследяващо историческия сблъсък между затворения, самопораждащ се свят на образите и линейния, създаващ историчност, свят на текста — по думите на Флусер. Тръгвайки от феномена на фотографията, есето достига до въпроса за свободата в свят, в който все повече се превръщаме във функция на „апаратусите"." - Правдолюб Иванов https://tinyurl.com/mtwrppjv

ПЛОВДИВ

¬ ***Петър Наков / ОТ / сайт-спесифик проект / куратор Ивайло Аврамов / Галерия Сариева, ул. "Отец Паисий" 40 / 30 април – 31 юли.*** Сайт-спесифик проектът на Петър Наков изследва пространството като тъканна структура, в която скулптурата не е само обем или материал, а система от взаимовръзки. Централен елемент в него е арматурна конструкция, включваща форми, препращащи към глаголическите букви „о" и „т". Работата по изложбата на Наков и Аврамов се проявява като пространствена реализация в компактния вътрешен обем 423 × 404 × 355 см на галерията, но и се възприема от галеристите като портрет на нейният генезис и характер. https://tinyurl.com/ujtxwz8z

¬ ***Румен Гашаров / 90 години – 90 картини / ретроспективна изложба / ГХГ Пловдив, Зала 2019, ул. "Гладстон" 32 / 12 юни - 2 юли.*** Изложбата е ретроспективна, но без да следва обичайната хронологична логика. Вместо линейно проследяване тя предлага прочит като лична география, в която произведения от различни десетилетия се срещат асоциативно – подобно на движение през паметта. Картините очертават преход от дълбоко лично, почти биографично начало към образи, които постепенно се освобождават от конкретното. Този визуален маршрут чертае картата на света на Румен Гашаров през пет тематични пространства. https://tinyurl.com/4azptr9j

¬ ***Изложба на терасата / групова изложба / Galeriata – независимо пространство за изкуство, ул. „Райко Даскалов" 73 / 2 май - 2 юли.*** По стечение на обстоятелствата всяка година Galeriata обновява и отваря по едно ново изложбено пространство. Тази година това е терасата — разположена между църквата „Св. цар Борис Покръстител" и лявото помещение на галерията. В първата за това пространство изложба участват Анна Мария Иванова, Бориславa Бербенко, Веселка Хаджиева, Динко Ангелов, Димитър Шопов, Иванина Дерекювлиева, Иван Чобанов, Контан Алкайна, Красимира Кирова, Мирян Андонов, Мич Брезунек, Надежда Петкова, Светла Георгиева, Явор Костадинов. https://tinyurl.com/bdf225rn

¬ ***Мич Брезунек и Контан Алкайна / Беломансия / съвместна изложба / Galeriata – независимо пространство за изкуство, ул. „Райко Даскалов" 73 / 12 юни - 12 юли.*** Изложбата е един утопичен и въображаем отговор на възможната воля на оръжията, които отказват да изпълняват ролята си, които оказват да служат на чужди цели в един вече разглобен свят. Архаичният символизъм и постмодерното свръхозначаване се срещат в протеста срещу съвременната война, в който чрез играта на изкуството и въображението можем да си представим пространство на разбунтувалата се предметност. https://tinyurl.com/ycxp47hr

ВАРНА

¬ ***Художниците от „Вулкан" / групова изложба / Градска художествена галерия Варна, ул. „Любен Каравелов" 1 / 5 юни - 5 юли.*** Половин век след влизането на първите художници в някогашната

фабрика “Вулкан”, настоящата изложба включва 84 произведения – живопис, скулптура, графика, рисунка, инсталации и концептуално изкуство и е посветена на една от най-значимите творчески общности в новата история на българското изкуство. Изложбата проследява формирането и развитието на общност от 45 ярки индивидуалности, чието творчество се отличава с високо естетическо качество, професионална зрялост и ясно заявена артистична автономност. В условията на идеологически натиск и доминация на т. нар. социалистически реализъм, художниците от „Вулкан“ създават модерно изкуство, което се противопоставя на нормативните ограничения и утвърждава нови пластически и концептуални търсения. https://tinyurl.com/yrjr2acs

КАЗАНЛЪК

¬ ***Дора Славова / Do Not Touch / самостоятелна изложба / Художествена галерия - Казанлък, Къща музей Дечко Узунов, ул. “Княз Мирски” 24 / 24 април - 28 юни.*** „Не пипай“ е визуално и сетивно изследване на един от най-сериозните проблеми на собственото ни съвремие – контрола над възпроизводството на човека и хилядолетното напрежение между половете. Срещу посетителите се изправят 18 анонимни човешки силуета – фигури на жени сякаш в сватбена премяна. Жени без лица. 18 човешки същества със своите почернени утроби. Ние крачим между тях. Не знаем дали те са бременни или са направили колективен аборт. 18 бъдещи самотни майки, в чиито тела животът расте или напротив – изтърбушен е, умъртвен е. И кой, кой има власт над този живот? – понякога незнайно от кого сътворен; над тази смърт – често не потребност, не каприз, а жизнена необходимост, спасение. https://www.artgallerykazanlak.com/exhibitions/dora-slavova-do-not-touch/

¬ ***Деница Милушева / Може ли да чувстваш вместо мен? / самостоятелна изложба / куратор Галина Димитрова-Димова / Художествена галерия - Казанлък, Къща музей Дечко Узунов, ул. “Княз Мирски” 24 / 16 април - 28 юни.*** Изложбата се занимава с темата за присъствието и преживяването в съвременния свят, в който голяма част от живота ни е онлайн. Какво носи това пренасяне на живота и чувствата ни в мрежата? Дали постоянният отчет в социалните мрежи за това какво ни се случва, носи нужното усещане за близост, споделяне и подкрепа? Тези въпроси задава Деница Милушева в настоящата си изложба, която включва една нова и две предишни творби, всяка от които дава различни гледни точки по темата. https://tinyurl.com/3td8yyew

¬ ***Следи. Резиденция Тлака / групова изложба / Художествена галерия - Казанлък, Къща музей Ненко Балкански, ул. "Генерал Радецки" 17 / 2 май - 14 юни.*** Проектът „Тлака: Общност за социално ангажирано изкуство“ е инициатива на неформална група млади творци от Казанлък. Първото издание се провежда в периода 22 – 29 март 2026 г. в село Средногорово. В него участват млади автори, работещи в областта на съвременното изкуство, които в рамките на една седмица развиват свои проекти в диалог с мястото, неговата история и социална среда. Идеята за резиденцията стъпва върху понятието „тлака“, което означава традиционна форма на взаимопомощ и доброволен труд в българското село. В съвременния контекст това понятие е преосмислено като модел за съвместна работа, споделяне и изграждане на творческа общност. https://tinyurl.com/mtn35sx7

ГАБРОВО

¬ ***Структури в преход / групова изложба / Център Кристо и Жан-Клод, Музей Дом на хумора и сатирата, ул. “Брянска” 68 / 24 март - 25 юли.*** Изложбата е кулминацията на двумесечното училище за куратори – образователна и практическа програма за развиване на кураторски умения, критично мислене и професионална подготовка в сферата на визуалните изкуства. Включени са работи от архива на Музея на хумора и сатирата, които влизат в диалог с погледа на млади живописци, съвременни артисти, илюстратори, дори фоторепортери. Проектът разглежда напрежението между индивида и

обществото, разкривайки множеството невидими връзки и правила помежду им.
https://tinyurl.com/49hm86mb

В ЕВРОПА

¬ ***Венета Андрова, Гери Георгиева, Мария Налбантова и Райна Тенева / Федерация на минорните практики / съвместна изложба / куратор Мартина Йорданова / комисар Десислава Димова / 61-во издание на Венецианското биенале, Български павилион, Зала Тициано, Венеция / 9 май - 22 ноември.*** Проектът трансформира павилиона в спекулативна изследователска лаборатория, която събира сигнали от четири филма и ги активира чрез видео игра като среда за взаимодействие с публиката. В нея посетителите са поставени пред избор - да се ориентират между различни ценности и възможни посоки, и така да участват в конструирането на едно възможно общо политическо бъдеще. Изложбата разглежда теми като идентичност, дезинформация, труд и екология и изследва формите на съвместност, грижа и споделено въображение в контекста на съвременните кризи. Личният избор на всеки посетител се мисли като минорна практика, която оказва влияние върху самата „федерация“ - като среда за колективна ориентация. https://bulgarianpavilionvenice.art/bg

Абонирайте се за ***artnewscafe*** **бюлетин**

Издава: Фондация „Отворени Изкуства“

¬ селекция на новините : Десислава Милева

¬ лого: Недко Солаков

¬ корица: Калина Димитрова, “Летящите реки”, самостоятелна изложба, Галерия Харта, ул. „Врабча“ 12, София, 11 юни - 11 юли.